

Strasbourg 12.4.2016
COM(2016) 220 final

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE

**Arvio Kreikan toimintasuunnitelmasta Schengenin säännösten täytäntöönpanosta
ulkorajojen valvonnan alalla vuonna 2015 tehdyssä arvioinnissa havaittujen vakavien
puutteiden korjaamiseksi**

1. Johdanto

EU:n valtion- tai hallitusten päämiehet päättivät 7. maaliskuuta¹ viedä ensisijaisesti eteenpäin kaikkia Schengen-järjestelmän normaalin toiminnan palauttamista koskevan komission etenemissuunnitelman² osia, jotta voitaisiin lopettaa tilapäiset sisärajaratkastukset ja palauttaa Schengen-alueen normaali toiminta vuoden loppuun mennessä. Komission tiedonannossa luetellaan toimenpiteitä Schengen-alueen normaalin toiminnan palauttamiseksi siten, että samalla annetaan täysi tuki paineen alaisina oleville jäsenvaltioille. Siinä esitetään erityisesti toimenpiteitä EU:n ulkorajojen valvonnassa havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Kun nämä puutteet korjataan, voidaan poistaa sisärajoilla poikkeuksellisesti uudelleen käyttöön otetut tarkastukset. Etenemissuunnitelmassa osoitetaan, miten Schengen-säännöissä vahvistettuja menettelyjä voitaisiin käyttää Schengenin järjestelmän normaalin toiminnan palauttamiseksi ennen vuoden loppua. Näihin toimenpiteisiin kuuluu muun muassa Kreikan esittämä toimintasuunnitelma, jolla pannaan täytäntöön neuvoston antamat suositukset rajavalvonnassa havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Tämä kertomus muodostaa tämän prosessin toisen vaiheen, joka on komission arvio Kreikan viranomaisten esittämästä toimintasuunnitelmasta.

Prosessi

Asetuksella (EU) N:o 1053/2013³ perustetaan arviointi- ja valvontamekanismi Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten. Komission johtamat ryhmät, jotka kootaan jäsenvaltioiden ja Frontexin asiantuntijoista, tekevät tämän mekanismin perusteella säännöllisesti ennalta ilmoitettuja ja ilmoittamattomia arviointikäyntejä jäsenvaltioissa. Kunkin käynnin jälkeen laaditaan Schengenin arviointikertomus. Jos kertomuksessa havaitaan puutteita ulkorajan valvonnassa, neuvosto antaa komission ehdotuksen perusteella suosituksia korjaaviksi toimiksi. Jos ulkorajojen valvonnassa havaitaan vakavia puutteita, komissio voi lisäksi suositella, että arvioitu jäsenvaltio toteuttaa tiettyjä erityistoimenpiteitä, jotta varmistettaisiin neuvoston suosituksen noudattaminen (Schengenin rajasäännösten⁴ 19 b artikla).

Jotta arviointimekanismi olisi mahdollisimman tehokas, arvioidun jäsenvaltion on asetuksen 16 artiklan mukaisesti esitettävä komissiolle ja neuvostolle kolmen kuukauden kuluessa neuvoston suosituksen antamisesta toimintasuunnitelma havaittujen puutteiden korjaamiseksi⁵. Komission olisi esitettävä neuvostolle arvionsa jäsenvaltion viranomaisten esittämän toimintasuunnitelman riittävydestä kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut toimintasuunnitelman.

Prosessin soveltaminen Kreikkaan

Tämä prosessi on nyt käynnissä Kreikan tapauksessa. Ennen prosessin käynnistämistä suoritettiin marraskuussa 2015 arviointi Schengenin säännösten täytäntöönpanosta ulkorajojen valvonnassa. Komissio hyväksyi 2. helmikuuta 2016 arviointikertomuksen, joka perustui paikalle tehtyihin käynteihin ja paljasti vakavia puutteita ulkorajojen valvonnassa

---

¹ SN 28/16.

² COM(2016) 120 final, 4.3.2016.

³ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 562/2006, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1; kodifointi on julkaistu EUVL:ssä L 77, 23.3.2016, s. 1).

⁵ Yhden kuukauden kuluessa, jos neuvoston suosituksessa todetaan, että arvioitu jäsenvaltio on vakavasti laiminlyönyt velvoitteitaan.

Kreikassa⁶. Neuvosto antoi korjaavia toimia koskevia suosituksia 12. helmikuuta 2016⁷. Koska arviointikertomuksessa todettiin vakavia puutteita, komissio antoi lisäksi 24. helmikuuta 2016 täytäntöönpanopäätöksen, jossa suositeltiin, että Kreikan olisi toteutettava erityisiä toimenpiteitä⁸.

Tässä tiedonannossa esitetään komission arvio siitä, onko Kreikan viranomaisten 12. maaliskuuta 2016 esittämä toimintasuunnitelma riittävä arviointikertomuksessa havaittujen vakavien puutteiden korjaamiseksi. Arvioinnissa otetaan huomioon myös Schengenin rajasäännösten 19 b artiklan mukaisen komission suosituksen täytäntöönpanoa koskeva ensimmäinen tilanneselvitys, jonka Kreikka toimitti komissiolle yhdessä toimintasuunnitelman kanssa 12. maaliskuuta 2016.

Koska tilanne kentällä Kreikassa muuttuu jatkuvasti, huomioon on otettu myös uusi kehitys, kuten EU:n ja Turkin yhteisen toimintasuunnitelman merkityksellisten osien täytäntöönpano ja hotspot-lähestymistavan täytäntöönpano ja toiminta Kreikassa, mistä raportoidaan säännöllisesti komission tilannekatsauksissa. Näin ollen tässä kertomuksessa arvioidaan Kreikan viranomaisten esittämän toimintasuunnitelman riittävyyttä tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen perusteella. Arvio ei vaikuta Kreikan viranomaisten asetuksen 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti esittämän toisen kertomuksen arviointiin.

Komission tiedonannossa ”Etenemissuunnitelma Schengen-järjestelmän normaalin toiminnan palauttamiseksi” selitetään edellä kuvattua prosessia ja tähän mennessä toteutettuja toimenpiteitä. Siinä todetaan, että jos muuttoliikepaineet ja ulkorajavalvonnassa havaitut puutteet jatkuvat vielä toukokuun 12. päivän jälkeen, komission olisi esitettävä Schengenin rajasäännösten 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti neuvostolle ehdotus, jossa suositetaan johdonmukaista unionin linjaa rajatarkastuksiin siihen asti, että ulkorajavalvontaan liittyviä rakenteellisia puutteita voidaan lieventää tai että ne saadaan korjattua. Komissio vahvistaa, että se on valmistautunut tähän ja ryhtyisi viipymättä toimiin.

Schengenin rajasäännösten 26 artiklan nojalla mahdollisesti esitettävässä komission ehdotuksessa esitettäisiin rajatarkastusten palauttamista vain niillä sisärajojen osuuksilla, joilla tarkastukset ovat tarpeen ja oikeasuhteiset, jotta voidaan vastata yleiseen järjestykseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvään vakavaan uhkaan. Suositetut rajatarkastukset olisivat niin ikään väliaikaisia, ja niitä sovellettaisiin määritetyn uhkan edellyttämällä tavalla mahdollisimman lyhyen ajan. Komission tiedonannossa ”Etenemissuunnitelma Schengen-järjestelmän normaalin toiminnan palauttamiseksi” todetaan myös, että tilanteen salliessa olisi pyrittävä poistamaan kaikki rajatarkastukset Schengen-alueen sisällä kuuden kuukauden kuluessa niiden aloittamisesta eli marraskuun 2016 puoliväliin mennessä.

Lopuksi edellä esitetyn perusteella on syytä muistaa, että Schengenin rajasäännösten 26 artiklan soveltamisella on tarkoitus suojella Schengen-alueen toimivuutta yleensä. Kyseessä ei ole mihinkään yksittäiseen jäsenvaltioon kohdistuva seuraamus, eikä tarkoituksena ole myöskään sulkea mitään jäsenvaltiota Schengen-alueen ulkopuolelle.

---

⁶ C(2016) 450.

⁷ Neuvoston asiakirja 5895/16, 12. helmikuuta 2016.

⁸ C(2016) 1219.

2. Yleisarvio

Kreikan viranomaisten esittämä toimintasuunnitelma liittyy neuvoston suositukseen, mutta siinä viitataan tarvittaessa myös komission suositukseen. Toimintasuunnitelmassa esitetään suositusten täytäntöönpanemiseksi jo toteutetut ja suunnitellut korjaavat toimet.

Neuvoston suosituksessa lueteltiin 49 seikkaa, jotka koskivat rekisteröintimenettelyä, rajavalvontaa, riskianalyysijä, kansainvälistä yhteistyötä, henkilöresursseja ja koulutusta, rajatarkastusmenettelyjä sekä infrastruktuuria ja laitteita. Neuvosto myös suositteli yleisemmin, että Kreikan olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ulkorajavalvontaa suoritetaan kaikilla Kreikan ulkoraajoilla Schengenin säännösten mukaisesti, jotta Schengen-alueen toiminta ei vaarannu.

Neuvosto totesi, että tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän asianmukainen toimivuus ja asianmukaiset vastaanotto-olosuhteet ovat välttämättömiä henkilöiden liikkua edelleen toisiin jäsenvaltioihin, mikä vaarantaa koko Schengen-alueen toimivuuden ja on johtanut siihen, että useat jäsenvaltiot ovat ottaneet uudelleen käyttöön tilapäiset rajatarkastukset sisärajoillaan. Näin ollen neuvosto totesi, että on tärkeää korjata jokainen havaittu puute mahdollisimman nopeasti, ja se määrittä tarkemmin prioriteetit suositusten täytäntöönpanossa.

Mitä tulee Kreikan viranomaisten toimintasuunnitelmaansa ehdottamien toimien sisällön, ajoituksen ja rahoituksen riittävyyteen, komissio katsoo, että useista toimita on tarpeen saada lisätietoja ja/tai selvennyksiä, jotta voidaan asianmukaisesti arvioida ja valvoa ehdotettujen toimien oikea-aikaista toteutusta ja seurantaa. Nämä tiedot ovat tarpeen myös sen varmistamiseksi, että komissio voi tiedottaa asiasta täysimääräisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle, kuten asetuksen 16 artiklan 6 kohdassa säädetään.

Tämän tiedonannon 3 luvussa esitetään yleiskatsaus korjaavista toimita, joista komissio tarvitsee lisätietoja tai selvennyksiä.

Eri toimien ajoitusta, rahoitusta ja vastuuta niiden toteuttamisesta on yleisesti arvioitu seuraavasti.

Ajoitus

Useiden toimien kohdalla ilmoitettu aikamääre ”käynnissä” katsotaan riittämättömäksi. Kaikkien ehdotettujen toimien toteuttamiselle olisi asetettava tarkat aikataulut seurantaa varten. Tämä koskee erityisesti toimia, jotka liittyvät laitteiden hankkimiseen (toimet 12 ja 38), erityisjärjestelmien laadintaan (toimet 1–9, uuden maahanmuuttajia koskevien tietojen kartoitusjärjestelmän osalta toimet 12, 15, 35 ja 48), infrastruktuurin saattamiseen unionin säännösten mukaiseksi (toimi 36) ja suunniteltuihin koulutustoimiin (toimet 19, 20 ja 29).

Vastuutaho

Kreikan viranomaisten esittämän toimintasuunnitelman sisältämät tiedot tiettyjen toimien toteutuksesta ja näiden toimien toteutuksen seurannasta vastaavista viranomaisista ovat puutteelliset. Toimintasuunnitelmaa olisi täydennettävä tiedoilla, jotka koskevat koko toimintasuunnitelman ja yksittäisten toimien täytäntöönpanosta vastaavia viranomaisia sekä mahdollisia kansallisia seurantajärjestelmiä, jotka liittyvät toimien toteutukseen.

Rahoitus

Vaikka Kreikan viranomaisten esittämään toimintasuunnitelmaan ei sisälly selkeää ja kattavaa rahoitussuunnitelmaa, siinä ilmoitetaan, että useat keskeiset toimet toteutetaan tai aiotaan

toteuttaa sisäisen turvallisuuden rahaston tuella sekä Kreikan kansallisen ohjelman ja hätäavun kautta. Kreikan on toteutettava lisätoimia sen varmistamiseksi, että EU:n rahoitusvälineiden, erityisesti sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisen ohjelman, kautta saatu huomattava rahoitus käytetään oikeaan aikaan, tehokkaasti ja joustavasti. Tämä edellyttää lisää kiireellisiä mukautuksia ohjelmaan ja sen hallintorakenteeseen, jotta varmistetaan, että ohjelman täytäntöönpano vastaa täysin nykyisiä tarpeita.

Sisäisen turvallisuuden rahaston raja- ja viisumiasetuksen⁹ 12 artiklan mukaisesti komissio on neuvoston suosituksen antamisesta alkaen ollut jatkuvasti yhteydessä Kreikan viranomaisiin tutkiakseen yhdessä niiden kanssa soveltuvimpia tapoja havaittujen puutteiden korjaamiseksi ja sitä, kuinka nämä toimet voitaisiin rahoittaa.

On erittäin tärkeää, että Kreikan viranomaiset aloittavat viipymättä sisäisen turvallisuuden rahaston Kreikan kansallisen ohjelman täysimääräisen täytäntöönpanon. Kaksi ennakkomaksua, yhteensä noin 25 miljoonaa euroa, on jo tehty (syyskuussa 2015 ja helmikuussa 2016). Tämä vaikuttaa suoraan neuvoston suosituksen täytäntöönpanoon, sillä jotkin toimet vastaavat suoraan havaittuja tarpeita. Selkeä esimerkki tästä on yhdennetyn merivalvontajärjestelmän kehittäminen, joka nimettiin rahoituksen painopisteeksi Kreikan rannikkovartioston osalta (Eurosurin kansallinen tavoite 1). Kreikan aiemmin toimittamien tietojen mukaan tämän hankkeen kustannukset olisivat noin 60 miljoonaa euroa, josta 75 prosenttia rahoitettaisiin sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisesta ohjelmasta.

Tässä yhteydessä Kreikkaa neuvotaan ottamaan rahoitus käyttöön etupainotteisesti siten, että vuosina 2016 ja 2017 suurin osa varoista kohdennetaan erityisesti erityistavoitteisiin 2 (rajat) ja 3 (toimintatuki – rajat), lähinnä aikaistamalla huomattavia investointeja merirajojen valvontalaitteisiin. Nämä investoinnit oli alun perin suunniteltu vuodeksi 2018.

Kaikki kansalliseen ohjelmaan sisältyvät toimenpiteet eivät ole kovin kiireellisiä, joten Kreikan olisi myös harkittava joidenkin kansallisen ohjelman toimien mahdollista uudelleenpriorisointia muun muassa tarkistamalla kansallista ohjelmaa. Tällä uudelleenpriorisoinnilla olisi pyrittävä tehostamaan rahoituksen kohdentamista niihin toimenpiteisiin, joilla huolehditaan sen kiireellisimmistä tarpeista. Näin voidaan varmistaa, että havaittujen puutteiden korjaamiseksi tarvittavat toimet toteutetaan oikea-aikaisesti ja tehokkaasti ja että ne ovat riittäviä.

Sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisten ohjelmien määrärahojen käyttäminen etupainotteisesti ja toimien uudelleenpriorisointi vähentäisivät Kreikan tarvetta turvautua toistuviin ja kertaluonteisiin hätäapupyyntöihin tai jopa poistaisivat tämän tarpeen¹⁰. Tällaiseen lähestymistapaan sisältyy epävarmuutta ja pitkän aikavälin suunnittelun puuttumista koskevia riskejä, ja lähestymistapa on kestävä. Uusi lähestymistapa auttaa myös varmistamaan rahoitettavien toimien täysimääräisen täydentävyyden ja johdonmukaisuuden ja takaamaan, että rahoituksessa ei ole päällekkäisyyksiä tai aukkoja.

Tiettyjen toimien rahoittamiseen sisäisen turvallisuuden rahastosta liittyy läheisesti tuki, jota muut osapuolet voivat antaa auttaakseen Kreikkaa toteuttamaan korjaavia toimia. Tunnustaen, että Kreikan kohtaamat vaikeudet ulkorajojen suojelussa vaikuttavat koko Euroopan unioniin, komissio totesi tiedonannossaan ”Etenemissuunnitelma Schengen-järjestelmän normaalin

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 515/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta osana sisäisen turvallisuuden rahastoa ja päätöksen N:o 574/2007/EY kumoamisesta (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 143), jäljempänä ”ISF:n raja- ja viisumiasetus”.

¹⁰ Komissio on myöntänyt viime vuonna, muuttoliikekriisin alusta alkaen, noin 180 miljoonaa euroa hätäapua Kreikan hyväksi (joko suoraan Kreikan viranomaisille tai kansainvälisille järjestöille ja EU:n virastoille).

toiminnan palauttamiseksi”¹¹, että muiden jäsenvaltioiden, EU:n virastojen ja komission on tarpeen tukea Kreikkaa neuvoston ja komission antamien suositusten täytäntöönpanossa¹². Tästä syystä tiedonannossa kehoitettiin Kreikkaa esittämään samanaikaisesti toimintasuunnitelmansa kanssa selkeä tarvearviointi, jotta muut jäsenvaltiot, EU:n virastot ja komissio voivat antaa oikea-aikaista ja kohdennettua tukea Kreikalle. Vaikka Kreikka esitti palauttamista koskevan tarvearvioinnin EU:n ja Turkin 18. maaliskuuta 2016 tekemän sopimuksen perusteella, komissio kehottaa Kreikan viranomaisia täydentämään sitä yksityiskohtaisella ja perusteellisella tarvearvioinnilla, joka kattaa kaikki neuvoston ja komission suosituksissa mainitut alat¹³.

3. Yksityiskohtainen arviointi

Komissio katsoo, että seuraavista korjaavista toimista tarvitaan lisätietoja ja/tai selvennyksiä Kreikan viranomaisten esittämän toimintasuunnitelman riittävyyden arvioimiseksi.

3.1 Rekisteröintimenettely

Suosituks/toimet 1 ja 2: nämä koskevat sellaisten velvoitteiden lisäämistä 'maastapoistamisen lykkäämistä' koskevaan asiakirjaan, joilla pyritään ehkäisemään pakenemisriski palauttamisdirektiivin¹⁴ 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti, sekä väliaikaista oleskelua koskevien asiakirjojen laatua ja Kreikan viranomaisten tekemiä parannuksia.

EU:n ja Turkin välisen sopimuksen täytäntöönpanemista varten otettiin 20. maaliskuuta 2016 alkaen käyttöön uusi nopeutettu takaisinottomenettely. Sillä kannustetaan Kreikkaa käyttämään palauttamisdirektiivin 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaista poikkeusta, mikä tarkoittaa sitä, että olisi sovellettava kansallista menettelyä¹⁵. Lisäksi väliaikaista oleskelua koskevia asiakirjoja ei pitäisi enää myöntää, koska EU:n ja Turkin välisen sopimuksen mukaan Kreikkaan saapuvat henkilöt otetaan takaisin Turkkiin EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisen tapauskohtaisen arvioinnin jälkeen. Näin ollen väliaikaista oleskelua koskeviin asiakirjoihin liittyvät ehdotetut korjaavat toimet ovat vanhentuneet niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saapuneet Kreikkaan 20. maaliskuuta jälkeen. Komissio pyytää Kreikan viranomaisia toimittamaan säännöllisesti tietoja EU:n ja Turkin välisen sopimuksen täytäntöönpanon edistymisestä laittomia maahantulijoita koskevan takaisinottomenettelyn osalta.

Suositus/toimi 3: siltä osin kuin on kyse tarpeesta lisätä rekisteröintiin osallistuvaa Kreikan poliisin henkilöstöä, komissio pyytää Kreikan viranomaisia toimittamaan tietoja viimeisimmistä toimista ja suunnitelmista, joissa otetaan huomioon myös 18. maaliskuuta tehdyn EU:n ja Turkin välisen sopimuksen jälkeinen tilanne ja tarve nopeuttaa

---

¹¹ COM(2016) 120, 4.3.2016.

¹² Komission tiedonannon ”Etenemissuunnitelma Schengen-järjestelmän normaalin toiminnan palauttamiseksi” liitteessä II olevassa taulukossa esitetään katsaus niistä suosituksista, joiden täytäntöönpanoon komission ja EU:n virastojen olisi osallistuttava niiden täysimääräisen ja oikea-aikaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

¹³ Ks. myös toimia 3, 12 ja 50 koskevat huomautukset.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

¹⁵ Jos Kreikka päättää käyttää 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaista poikkeusta, sen kohteena olevien henkilöiden suojelun tason on oltava vähintään yhtä suotuisa kuin pakkokeinojen käyttöä koskevia rajoituksia, maastapoistamisen lykkäämistä, kiireellistä terveydenhoitoa ja lasten ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden erityistarpeita, säilöönnoton edellytyksiä ja palauttamiskiellon periaatteen noudattamista koskevissa palauttamisdirektiivin artikloissa vahvistetut takeet, kuten direktiivin 4 artiklan 4 kohdassa säädetään, tai EU:n turvapaikkalainsäädännössä säädetyt takeet.

rekisteröintimenettelyä, jotta voidaan palauttaa nopeasti Turkkiin ne maahantulijat, jotka eivät pyydä kansainvälistä suojelua.

Kreikka huomautti, että 174 kreikkalaisen poliisin vahvistettu läsnäolo Egeanmeren saarten järjestelykeskuksissa on varmistettu sisäisen turvallisuuden rahaston hätärahoituksella 30. kesäkuuta 2016 saakka. On kuitenkin epäselvää, miten tätä kreikkalaisten poliisien vahvistettua läsnäoloa jatketaan kyseisen päivämäärän jälkeen. Olisi selvennettävä, harkitseeko Kreikka järjestelykeskusten henkilöstön pysyvää vahvistamista. Tämä ratkaisu auttaisi poistamaan toimintasuunnitelmassa mainitut oikeudelliset esteet, jotka rajoittavat tilapäisen siirron kuuteen kuukauteen, ja varmistamaan, että on olemassa kansallisia valmiuksia vastata tulevaan muuttopaineeseen.

Frontexin työoloista Kosilla hiljattain laatimien raporttien perusteella on epäselvää, miten Kreikka aikoo vastata komission suositukseen, joka koskee tarvetta varmistaa asianmukaiset aineelliset työolosuhteet järjestelykeskuksiin lähetetyille Euroopan rajavartijaryhmien jäsenille (suositus A 1 b). Tämän vuoksi komissio katsoo, ettei tätä toimea ole saatu kokonaisuudessaan päätökseen.

Suositus/toimi 4: siltä osin kuin on kyse majoitustilojen järjestämisestä maahantuliijoille rekisteröintiprosessin ajaksi, komissio pyytää Kreikan viranomaisia toimittamaan tietoja myös Kreikan viimeisimmistä suunnitelmista sellaisten maahantuliijoiden majoittamiseksi, jotka eivät pyydä kansainvälistä suojelua ja jotka olisi periaatteessa palautettava Turkkiin 18. maaliskuuta tehdyn EU:n ja Turkin välisen sopimuksen nojalla (esim. avointen tilojen mahdollinen muuttaminen säilöönottotiloiksi).

Vaikka komissio panee merkille edistymisen järjestelykeskusten perustamisessa Kreikan armeijan väliintulon ansiosta, toimintasuunnitelmassa ei esitetä riittävästi tietoa siitä, kuinka tarvittavat vastaanotto-olosuhteet varmistetaan järjestelykeskuksissa. Ei ole varsinkaan mitään tietoja siitä, kuinka tähän tarkoitukseen varmistetaan rahoitus (kansallinen tai EU:n).

Lasten ja muiden haavoittuvien henkilöiden erityistarpeiden täyttämistä komissio huomauttaa, että näihin ryhmiin kuuluville henkilöille osoitettujen lisäpaikkojen määrä Lesboksella (18), Chioksella (25) ja Kosilla (32) ei näytä olevan riittävä, kun otetaan huomioon tällaisten henkilöiden suuri lukumäärä. Kahdessa muussa järjestelykeskuksessa (Leros ja Samos), ei ole olemassa tai suunnitteilla aluetta, jolla olisi valmiudet ottaa vastaan haavoittuvassa asemassa olevia. Tämän vuoksi komissio katsoo, ettei tätä toimea ole saatu kokonaisuudessaan päätökseen.

Suositus/toimi 5: siltä osin kuin on kyse matkustusasiakirjojen aitouden varmistamisessa rekisteröintiprosessissa käytettävien kokosivun lukijoiden mahdollisesta hankkimisesta, toimintasuunnitelmassa ei esitetä riittävästi tietoa siitä, milloin ja miten rahoitus näiden laitteiden hankkimista varten varmistetaan. Kreikan olisi ensi sijassa harkittava uudelleenpriorisointia sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisessa ohjelmassaan lisärahoituksen pyytämisen sijaan. Näin ollen komissio katsoo, ettei tätä toimea ole saatu kokonaisuudessaan päätökseen, ja kehottaa Kreikkaa lisäämään toimelle aikataulun uudelleenohjelmoituun sisäisen turvallisuuden rahaston kansalliseen ohjelmaan.

Suositus/toimi 7: maahantuliijoiden rekisteröinnissä Eurodac-järjestelmään tarvittavan tietotekniikkakapasiteetin riittävydestä Kreikan viranomaiset toteavat, että Kreikan poliisi arvioi parhaillaan näitä tarpeita yhteistyössä eu-LISAn kanssa, jotta voidaan varmistaa, että järjestelmän tietotekniikkakapasiteetti on riittävä. Arvion mukaan tietotekniikkajärjestelmän uudistaminen vie neljä tai viisi kuukautta. Tämän vuoksi komissio katsoo, ettei tätä toimea ole

saatu kokonaisuudessaan päätökseen, ja kehottaa Kreikkaa laatimaan asianmukaisen aikataulun tietotekniikkajärjestelmän parantamiselle. Lisäksi komissio haluaisi saada viimeisimmät tiedot tarpeiden arvioinnista ja suunnitelmista kehittää tietotekniikkainfrastruktuuria sormenjälkien rekisteröimiseksi asianmukaisesti Eurodac-järjestelmään, mistä on keskusteltu myös asianomaisten komission yksiköiden ja eu-LISAn kanssa.

Suositus/toimi 40: korjaavista toimista, joilla järjestetään riittävä määrä Eurodac-päätelaitteita Fylakion vastaanotokeskukseen, ei ole annettu tietoja. Tämä olisi sen vuoksi lisättävä Kreikan viranomaisten esittämään toimintasuunnitelmaan.

3.2 Palauttaminen

Suositus/toimi 10: Kreikka aikoo tiivistää yhteistyötä Frontexin ja Turkin viranomaisten kanssa palauttamismenettelyjen käynnistämiseksi välittömästi, ja tilanne on tältä osin kehittynyt merkittävästi uuden nopeutetun takaisinottomenettelyn ja 18. maaliskuuta 2016 tehdyn EU:n ja Turkin välisen sopimuksen mukaisten uusien poliittisten sitoumusten myötä. Kreikan olisi yksilöitävä erityiset oikeudelliset ja operatiiviset toimenpiteet, jotka on toteutettu tai aiotaan toteuttaa, jotta voidaan helpottaa palauttamista Turkkiin ja samalla taata perusoikeuksia koskevat takeet ja EU:n ja kansainvälisen oikeuden kunnioittaminen koko prosessin ajan. Olisi myös annettava tietoa siitä, kuinka paljon (lisä)henkilöstöä on otettu käyttöön tai suunnitellaan otettavaksi käyttöön palauttamismenettelyjen järjestämiseksi ja mitä toimenpiteitä järjestelykeskuksissa on toteutettu laittomien maahantulijoiden pakenemisen estämiseksi.

3.3 Merirajojen valvonta

Suositus/toimi 12: vaikka Kreikka on antanut melko valaisevan vastauksen toimista kattavan ja tehokkaan rannikkovalvontajärjestelmän luomiseksi pitkällä aikavälillä, se ei ole osoittanut riittävällä tavalla, miten suunnitellut toimet parantavat merirajojen valvontaa nykytilanteeseen verrattuna ja miten uudet ja nykyiset voimavarat täydentävät toisiaan.

Niiden toimien osalta, jotka on tarkoitettu rahoittamaan sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisesta ohjelmasta, Kreikan on vielä toimitettava tietoja siitä, milloin suuremmat valvontavalmiudet olisivat käytössä ja milloin niihin liittyvä hankintamenettely aloitettaisiin. Kun otetaan erityisesti huomioon yhdenmukaisen merivalvontajärjestelmän tärkeä rooli suositusten täytäntöönpanossa, on tärkeää selventää järjestelmän valmisteluvaiheet (täytäntöönpanon on määrä alkaa vuodesta 2017) ja erityisesti, onko asiaa koskevat tekniset eritelmät saatu valmiiksi ja milloin hankintamenettely tosiasiallisesti alkaa. Koska yhdenmukaisia merivalvontajärjestelmää täydentävät offshore-rakenteet ovat tärkeitä, Kreikan on vielä selvitettävä, kuinka monta partiovenettä on tarkoitettu ottaa käyttöön sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisen ohjelman kautta ja takaako suunniteltu venemäärä sen, että reagointivalmiudet riittävät kaikille saarille. Sellaisten omaisuuserien osalta, jotka on tarkoitettu rahoittamaan sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisen ohjelman erityistoimista (kaksi rannikkovesillä käytettävää partioalusta ja yksi lämpökameralla varustettu ajoneuvo), Kreikan olisi ilmoitettava ohjeellisessa aikataulussa, milloin ne hankitaan ja milloin ne ovat täysin toimintakykyisiä.

3.4 Riskianalyysi

Suosituksukset/toimet 15 ja 16: paikallistason riskianalyysijärjestelmän perustamiseen ja riskianalyysitehtävien toteuttamiseen liittyvien ehdotettujen korjaavien toimien osalta

komissio haluaa korostaa, että nämä toimenpiteet olisi mieluiten toteutettava yhteisen yhdenmetyt riskianalyysimallin mukaisesti.

3.5 Henkilöresurssit ja koulutus

Koulutusta koskevien korjaavien toimien osalta olisi annettava tietoja marraskuun 2015 arviointikäynnin jälkeen koulutettujen rajavartijoiden lukumäärästä ja kussakin suunnitellussa koulutusohjelmassa koulutettavista määristä sekä esitettävä aikataulu suunnitelluille koulutustoimille (**suositukset/toimet 16, 17, 19, 20, 21, 29 ja 49**).

3.6 Rajatarkastusmenettelyt

Kreikan poliisi on lähettänyt rajanylityspaikoille ohjeita, jotka koskevat rajatarkastusmenettelyjen saattamiseen unionin säännösten mukaisiksi liittyviä korjaavia toimia. Olisi annettava tietoja siitä, millaisia valvonta-/seurantajärjestelmiä käytetään sen tarkistamiseksi, että ohjeita todella noudatetaan (**suositukset/toimet 16, 17, 22, 23, 26, 28, 29, 30, 33 ja 49**).

Suositus/toimi 27: tarkoituksena oli lähettää maaliskuussa kiertokirje kolmansista maista tuleviin huvialuksiin sovelletun poikkeuksellisen lähestymistavan keskeyttämisestä, jotta huvialusten valvonta olisi Schengenin rajasäännösten mukaista. Komissio katsoo, että ehdotettu korjaava toimi, jolla keskeytetään poikkeuksellinen lähestymistapa – joka ei ole Schengenin rajasäännösten mukainen – ei riitä korjaamaan puutetta pitkällä aikavälillä. Poikkeuksellinen lähestymistapa olisi poistettava ja huvialusten valvonta olisi saatettava Schengenin rajasäännösten mukaiseksi.

Suositus/toimi 37: Kreikka on ilmoittanut, että Kreikan poliisilla on hallinnollisia rajoituksia ja oikeudellisesti sitovia velvoitteita, jotka estävät valvontakeskuksen siirron Nea Vyssasta yhdenmetyt rajaturvallisuudesta ja seurannasta vastaavaan alueelliseen keskuskeskukseen Orestiadan poliisipiirissä, vaikka siirto auttaisi saamaan tilanteesta kattavamman kuvan ja tekisi Orestiadan poliisipiirille mahdolliseksi valvoa ja toimia tehokkaammin (ja säästäisi henkilöresursseja sulauttamalla kaksi keskusta). Komissio pyytää Kreikkaa esittämään yksityiskohtaisia tietoja näistä hallinnollisista rajoituksista ja oikeudellisesti sitovista velvoitteista.

Suositus/toimi 38: GPS-lähettimeiden asennuksesta partioajoneuvoihin tai -yksiköihin, jotta valvontakeskus voisi valvoa niiden sijaintia, todettiin, että hanke oli juuttunut alkuvaiheeseen taloudellisten ja muiden rajoitusten vuoksi ja että tästä syystä käynnistetään uusi tutkimus teknisesti paremman ja edullisemmän ratkaisun löytämiseksi.

Komissio pyytää lisätietoja rajoituksista, siitä, miksi uutta tutkimusta tarvitaan ja mikä on suunniteltu aikataulu tutkimuksen käynnistämiseksi ja toteuttamiselle. Komissio katsoo, että parhaiden käytäntöjen vaihto muiden jäsenvaltioiden kanssa voisi olla tehokkaampi ratkaisu.

3.7 Infrastrukturi ja laitteet

Suositus/toimi 44: Kreikan viranomaisten esittämässä toimintasuunnitelmassa todetaan, että todentamiseen käytettävän viisumitietojärjestelmän sovelluksen laajentamiseksi toteutetaan ”asianmukaisia toimenpiteitä”, jotta ensimmäinen linja saisi kaikki viisumitietojärjestelmään tallennetut tiedot maahantuloedellytysten tutkimisen helpottamiseksi. Olisi ilmoitettava, mitä toimenpiteitä toteutetaan ja missä aikataulussa.

3.8 Yleinen suositus

Suositus/toimi 50: siltä osin kuin on kyse asianmukaisista toimenpiteistä, jotka Kreikan on toteutettava sen varmistamiseksi, että rajavalvontaa suoritetaan kaikilla Kreikan ulkorajoilla Schengenin säännösten mukaisesti, Kreikka ilmoitti, että se tekisi tiivistä yhteistyötä Frontexin kanssa sen varmistamiseksi, että kolmannen maan kansalaiset voivat Kreikan ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian rajalla poistua Kreikan alueelta ainoastaan nimettyjen rajanylityspaikkojen kautta. Kreikka viimeistelee arviotaan lisähenkilöstöstä, jota se tarvitsee rajanylityspaikkojen läheisyydessä.

Länsi-Balkanin viimeisimmän kehityksen vuoksi, erityisesti sen vuoksi, että Länsi-Balkanin reitillä olevat maat ovat lopettaneet läpikulun sallimisen, Frontex on ehdottanut, että se mukauttaa operatiivista tukeaan Kreikan ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian (ja Albanian) rajoilla täysimittaisen yhteisoperaation puitteissa¹⁶. Koska tilanne on kriittinen ja Kreikka on ilmoittanut tarvitsevansa lisähenkilöstöä rajanylityspaikkojen läheisyyteen, komissio kehottaa Kreikkaa saattamaan tarvearviointin nopeasti päätökseen ja vastaamaan myönteisesti Frontexin ehdotukseen.

Siltä osin kuin on kyse korjaavista toimista, jotka liittyvät maahantulijoiden järjestelmällisempiin tarkastuksiin mantereella ja pohjoisrajojen läheisyydessä sen varmistamiseksi, että maahantulijat rekisteröidään ja heidän henkilöllisyytensä tarkastetaan, mitä varten Kreikan poliisi on lähettänyt ohjeita, olisi annettava tietoja valvonta-/seurantajärjestelmästä sen tarkistamiseksi, että ohjeita noudatetaan täysimääräisesti.

Kreikkaa kehoitetaan toteuttamaan välittömästi toimenpiteet, jotka koskevat Kreikan poliisin tiedotusta majoitusmahdollisuuksista maahantuliijoille, jotka eivät oleskele vastaanotto-/rekisteröinti- tai säilöönottokeskuksessa.

Kreikan olisi myös seurattava tiiviisti tilannetta, mukaan lukien mahdollisia muutoksia muuttoreiteissä, ja mukauduttava tarvittaessa, jotta voidaan toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, myös komission suosituksessa mainitut toimenpiteet.

4. Päätelmät

Edellä esitetyn arvioinnin perusteella komissio päättelee, että Kreikka on edistynyt merkittävästi. Kreikan viranomaisten esittämään toimintasuunnitelmaan on kuitenkin tehtävä vielä parannuksia, jotta voidaan poistaa kaikki marraskuun 2015 arvioinnissa havaitut puutteet. Erityisesti monien toimien ajoitusta, vastuutahoa ja rahoitussuunnittelua on selvennettävä. Joitakin toimia ei voida vielä pitää riittävinä tai päätökseen saatettuina. Lisäksi joidenkin toimien sisällöstä on annettava lisätietoja tai selvityksiä. Komissio pyytää Kreikkaa toimittamaan nämä lisätiedot ja selvennykset 26. huhtikuuta 2016 mennessä ja tarjoaa jatkuvaa tukeaan komission tiedonannon ”Etenemissuunnitelma Schengen-järjestelmän normaalin toiminnan palauttamiseksi” hengen mukaisesti.

---

¹⁶ Frontexin pääjohtaja Fabrice Leggerin 15. maaliskuuta 2016 päivätty kirje pääsihteeri Tzanetos Fillippakosille.